

عبور از آمریکاستیزی

مریم جمشیدی

www.ketab.ir

سرشناسه	:	جمشیدی، مریم، ۱۳۵۶-
عنوان و نام پدیدآور	:	عبور از آمریکاستیزی/مریم جمشیدی.
مشخصات نشر	:	تهران: دانش نگار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۳۷ص.
شابک	:	978-600-308-180-2
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۳۷.
موضوع	:	آمریکاستیزی
موضوع	:	Anti-Americanism
موضوع	:	ایالات متحده -- افکار عمومی خارجی
موضوع	:	United States -- Foreign public opinion
رده بندی کنگره	:	۹۰۲E
رده بندی دیویی	:	۷۳۰۰۹۰۴/۳۲۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۴۴۸۶۷۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیا

فروپخته گرامی:

کپی کردن و یا تهیه فایل های pdf از تمام و یا قسمتی از کتاب تضييع آشکار حقوق مادی و معنوی ناشر و مؤلف است و انگیزه تألیف، ترجمه و نشر کتاب های جدید را در کشور از بین می برد. خواهشمندیم در زمان خرید کتاب، از اصل بودن آن مطمئن شوید.

عبور از آمریکاستیزی

نویسنده: مریم جمشیدی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: نسیم

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۸-۱۸۰-۲

تهران، انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، نبش وحید نظری، شماره ۱۴۲

تلفکس: ۶۶۴۰۰۲۲۰ - ۶۶۴۰۰۱۴۴

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۷
۱. آمریکاستیزی و آمریکاگرایی.....	۱۱
۲. مفهوم آمریکاستیزی و دامنه تحلیل.....	۲۷
۳. انواع ضدآمریکاگرایی.....	۳۱
۴. تاریخ آمریکاستیزی فرانسوی.....	۳۷
۵. مفهوم ضدآمریکاگرایی در کره.....	۵۵
۶. فهم ریشه آمریکاستیزی در نخبگان روسی.....	۸۳
۷. آمریکاستیزی از منظر پژوهشگران آمریکایی.....	۹۱
منابع.....	۱۳۷

پیشگفتار

از وقتی که کشور آمریکا^۱ متولد و بعد از مدتی تبدیل به کشوری قدرتمند شد، کشورهای زیادی در طول تاریخ با آن درگیر شدند. این درگیری اگرچه بیشتر در سطح کلامی و رقابت‌های سیاسی باقی ماند اما در مواردی هم به تقابل نظامی و جنگ

۱. (The United States of America) که به صورت خلاصه ایالات متحده یا آمریکا خوانده می‌شود و به عنوان یک کشور در مرکز قاره آمریکا قرار دارد. ایالات متحده آمریکا یک جمهوری فدرال متشکل از پنجاه ایالت، یک منطقه فدرال، پنج سرزمین خودمختار و مجموعه‌ای از جزایر پراکنده است که مجموعاً دارای مساحتی معادل ۹۶ میلیون کیلومتر مربع و جمعیتی برابر ۳۲۵ میلیون نفر است. آمریکا چهارمین کشور دنیا از لحاظ وسعت و سومین کشور دنیا به لحاظ جمعیت است. پایتخت آمریکا واشینگتن دی.سی است. آمریکا به عنوان یک دستگاه بشری قدمتی حدود ده هزار ساله دارد اما قدمت آمریکا به عنوان یک کشور به کم‌وبیش دویست ساله باز می‌گردد. آمریکا از قرن شانزدهم میلادی تا اعلام استقلال، همواره مجموعه‌ای از مستعمرات برخی کشورهای اروپایی همچون فرانسه، اسپانیا، بریتانیا و هلند بود. در سال ۱۷۶۳ در آمریکا اعلامیه وفاداری به سلطنت انگلستان منتشر شد تا اینکه با تداوم درگیری‌ها در ایالات متحده، بیانیه‌ای در ۴ ژوئیه ۱۷۷۶ به تصویب کنگره قاره‌ای رسید. این اعلامیه، استقلال سیزده مستعمره‌نشین را که در حال جنگ با بریتانیای کبیر بودند، اعلام کرد و به صراحت از تصمیم این مستعمره‌نشین‌ها به جدایی از امپراتوری بریتانیا سخن گفت. هدف این اعلامیه که عمده‌تاً توسط توماس جفرسون نگاشته شده بود، توضیح رسمی این واقعیت به دنیا بود که چرا تقریباً یک سال پس از آغاز جنگ‌های انقلاب آمریکا، کنگره این کشور ۲ ژوئیه رأی به استقلال از بریتانیا داد. در همین راستا، همه‌ساله ۴ ژوئیه (یعنی سالروز تأیید متن و عبارت‌بندی اعلامیه توسط کنگره) به عنوان روز استقلال آمریکا جشن گرفته می‌شود. در نهایت، تاریخ کشور آمریکا به عنوان یک کشور مستقل به سال ۱۷۸۳ میلادی بازمی‌گردد که در آن آمریکا بر طبق معاهده پاریس به رسمیت شناخته شد.

کشیده شد و کشورهایی نظیر بریتانیا، آلمان، اسپانیا و ایتالیا در مقاطعی در جنگ با ایالات متحده بودند. اما برخی کشورها نیز با اینکه هرگز تجربه تقابل نظامی با آمریکا را نداشته‌اند اما آنان نیز در دسته کشورهایی قرار می‌گیرند که در مقاطعی به خاطر رویکردشان، ضدآمریکاگرا نامیده شدند و شاید جالب باشد که بدانید کشور فرانسه نیز یکی از این کشورها است (Sophie, 2005: 1).

اما این فقط کشورهای اروپایی نبودند که ریشه‌هایی از رویکرد آمریکاستیزی را می‌توان در آنها یافت، بلکه کشورهایی در سایر قاره‌ها نیز هستند که با این پدیده آشنا بودند و حتی هنوز هم می‌توان رگه‌هایی هرچند نامرئی را از این پدیده مشاهده کرد. البته در حال حاضر ایران تنها کشوری است که به تقابل با اُبژه آمریکا، شناخته می‌شود و شهرت دارد. آمریکاستیزی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی جزو اصول مهم سیاست خارجی ایران شد و تاکنون نیز از گفتمان سیاسی مسئولان ایران حذف نشده است.

در حال، بیش از دویست سال است که مفهوم آمریکاستیزی^۱ (آنتی آمریکانیسم) به مجموعه مفاهیمی پیوند خورده که مرتبط با علوم سیاسی و علوم اجتماعی جوامع است. البته ضدآمریکاگرایی در همه کشورها جز ایران پایدار نمانده و اکثر آنها از آمریکاستیزی عبور کرده و مناسبات‌شان خیلی زود در راستای مافع ملی، بازتعریف شد؛ به گونه‌ای که اکنون کمتر کسی باور می‌کند سالها قبل، رگه‌های ضدآمریکاگرایی در کشوری مثل فرانسه وجود داشته است. این موضوع وقتی جالب‌تر می‌شود که بدانیم مفهوم ضدآمریکاگرایی به قدری در ادبیات سیاسی و اجتماعی برخی ملت‌ها و حتی اروپایی‌ها ریشه دوانیده که در همین باره، جان فرانسوا رول^۲، اندیشمند و نویسنده فرانسوی جمله معروفی دارد و گفته است: «اگر شما «ضدآمریکاگرایی» را حذف کنید، دیگر هیچ چیز از اندیشه سیاسی فرانسه امروز باقی نمی‌ماند؛ چه در طیف چپ و چه در طیف راست» (Ceaser, 2003: 4).

البته در کنار مفهوم آمریکاستیزی، مفهوم آمریکاکرایی نیز متولد شد؛ به همین علت، آمریکاستیزی و آمریکاکرایی دو رویکردی است که کشورهای مختلف، همزمان با ابرقدرت شدن آمریکا در مواجهه با این کشور اتخاذ کردند. انتخاب یکی از این دو رویکرد، یا از سوی توده‌های یک جامعه صورت گرفته یا مشی‌نخبگان سیاسی و دولتمردان آنان بوده است. البته این به آن معنا نیست که رویکرد توده و دولت‌ها همواره با یکدیگر متفاوت بوده باشد؛ زیرا کشورهای متعددی هستند که ملت و دولتهایشان، در مقاطعی، رویکرد مشابهی را در خصوص مواجهه با آمریکا، اتخاذ کرده‌اند و نمونه‌های زیادی را می‌توان در این خصوص برشمرد.

با این حال، این نیز بدان معنا نیست که رویکرد یک کشور در مواجهه با آمریکا همواره یکسان بوده باشد. به عبارتی کشورهای زیادی هستند که می‌توان از آنان به عنوان مصداق‌هایی نام برد که در دوره‌هایی متفاوت، سیاست‌هایی متفاوت در سیاست خارجی خود برای مواجهه با آمریکا انتخاب کرده‌اند. روسیه از جمله این کشورها است (نوری، ۱۳۸۷: ۵۳).

آنچه در این کتاب پیش روی شما قرار می‌گیرد، به بررسی تاریخی رویکرد آمریکاستیزی و کشف ریشه‌های آن پرداخته است. در این موضوع، نقطه تقابل کشورها با ایالات متحده بوده و این تقابل گاهی از مرحله گفتمانی عبور کرده و تقابل نظامی رسیده است. البته کشف معمای ضدآمریکاکرایی بدون آنکه بخواهیم در گذشته شیرجه بزنیم، امکان‌پذیر نخواهد بود. در همین راستا، به بررسی پدیده آمریکاستیزی در جهان به‌طور کلی و به‌طور خاص در برخی کشورها پرداخته‌ایم. همچنین با روایت تجربه ضدآمریکاکرایی در دو کشور فرانسه و کره جنوبی، برای مخاطبان کتاب مشخص می‌شود که چگونه آن کشورها درگیر آمریکاستیزی می‌شوند و چطور از آن عبور می‌کنند؛ به گونه‌ای که اکنون، هیچ‌کسی در جهان فرانسه و کره جنوبی را به عنوان کشور آمریکاستیز نمی‌شناسد.